Käibe maksustamine 2014

2014 III KVARTAL

Taotleja soovis Maksu- ja Tolliameti (MTA) siduvat hinnangut seoses hõbemüntide importimise ja edasise müügiga Eestisse ning teise Ühenduse liikmesriiki.

Taotleja on seisukohal, et mündid, mida ta plaanib impordita Eestisse ning hiljem toimetada teise liikmesriiki klassifitseerivad KN koodi 7118 90 00 90 alla (mündid, mida kasutatakse seadusliku maksevahendina) ning millele on võimalik rakendada täpsustusmärkust nr 8046, kuna tegemist on müntidega, mis omavad Euroopa Keskpanga vahetuskurssi. Eelöeldu tõttu on selliste hõbemüntide importimine Eestisse, nende edaspidine müük Eestis või toimetamine Eestist teise liikmesriiki käibemaksust vabastatud (st. ei loeta käibeks).

Käibemaksuseaduse (KMS) § 1 lg 1 p 2 kohaselt on käibemaksu objektiks kauba import Eestisse (§ 6), välja arvatud maksuvaba import (§ 17). Kauba impordi mõiste on toodud sama seaduse §-s 6 ning KMS § 17 sätestab loetelu kaupadest, mille import on maksuvaba. KMS § 17 lg 1 p 3 kohaselt ei maksustada käibemaksuga Euroopa Keskpanga määratud euro vahetuskurssi omavate rahatähtede ja müntide importi. Kehtiv KMS ei loe maksevahendit kaubaks, mistõttu ei teki selle müügist Eestis või toimetamisest teise liikmesriiki käivet KMS § 4 lg 1 p 1 mõttes.

Taotlusest nähtuvalt omavad taotleja poolt imporditavad hõbemündid Euroopa Keskpanga vahetuskurssi. Sellest tulenevalt asus MTA seisukohale, et selliste müntide import on käibemaksust vabastatud.

Kuivõrd puudub eriregulatsioon hõbemüntide osas, mida tavapäraselt maksevahendina ei kasutata sõltumata sellest, et neid aktsepteeritakse maksevahendina neid verminud riigis, on tegemist maksevahendiga, mida kehtiv KMS kaubaks ei loe ja mille müük Eestis või toimetamine Eestist teise liikmesriiki on käibemaksust vabastatud.

Kokkuvõtvalt nõustus MTA taotleja seisukohaga, et taotluses nimetatud hõbemüntide import ei kuulu maksustamisele käibemaksuga, samuti samade müntide hilisem müük Eestis või Eestist teise liikmesriiki.

Siduva eelotsuse taotlejaks oli Eestis registreeritud äriühing, kes ei ole käibemaksukohustuslane. Taotleja osakapitali kavatsetakse teha mitterahaline sissemakse kinnistu näol. Kinnistul ei asu ehitisi ja kinnistule laieneb detailplaneering. Taotleja kavatseb suurendada oma osakapitali kinnistu kui mitterahalise sissemakse saamise kaudu seniselt omanikult. Kinnistu väärtus moodustab üle poole taotleja kapitalist, mistõttu kinnistu väärtust mitterahalise sisemaksena hindab äriseadustiku § 143 lg 3 järgi audiitor. Kinnistu kajastataks taotleja raamatupidamisdokumentides materiaalse põhivarana. Seejärel müüks taotleja kinnistu turuhinnas kolmandale isikule. Enne müüki ei tekiks taotleja hinnangul

tal käibemaksuga maksustatavat käivet ning taotleja ei registreeriks ennast käibemaksukohustuslaseks.

Eelkõige palus taotleja maksuhaldurilt vastust järgmistele küsimustele:

1. Kas kinnistu on krunt MKS § 16 lg 2 p 3 tähenduses, mistõttu ei ole kinnistu müük sama sätte järgi käibemaksuvaba?
2. Kui kinnistu müük on MKS § 16 lg 2 p 3 järgi käibemaksuga maksustatav – kas juhul, kui kinnistu on võetud arvele taotleja põhivarana, tekib taotlejal kinnistu müügil KMS § 19 lg 1 kohustus registreeruda käibemaksukohustuslasena ja tasuda käibemaksu? Kui nimetatud kohustusi ei teki, siis kas maksuhalduril on õigus kvalifitseerida kinnistu põhivarana arvele võtmine ja kinnistu müügitehingu hiljem ümber ning määrata taotlejale käibemaksu?
3. Kui taotleja on kinnistu müügi korral KMS § 19 lg 1 järgi kohustatud registreeruma käibemaksukohustuslasena – kas juhul, kui enne müügitehingut taotleja ei ole käibemaksukohustuslasena registreeritud ja taotlejal enne viidatud müügitehingut maksustatavat käivet ei teki, peab taotleja maksma käibemaksu müügitehingult kui esimeselt tehingult, mis ületab 16 000 euro piiri (sh siis, kui käibemaksukohustuslase registreerimine toimub müügitehingust järgmisel maksuperioodil) ning kui jah, siis kas kogu tehingult või üksnes summalt, mis ületab 16 000 eurot?

Maksuhalduri hinnangul oli taotluses kirjeldatud kinnistu puhul tegemist ilma ehitiseta krundiga, mille müük on tavapäraselt maksustatav käibemaksuga, kuna KMS § 16 lg 2 p 3 sätestab maksuvabastusest erandi.

Kui kinnistu on raamatupidamises arvele võetud materiaalse põhivarana, ei teki kinnistu müügil kohustust registreerida ennast käibemaksukohustuslasena. KMS § 19 lg 1 sätestab, et käibemaksukohustuslasena registreerimise kohustus ei laiene põhivara võõrandamisele.

Kui enne kinnistu võõrandamist taotleja registreerib ennast käibemaksukohustuslasena, siis tuleb ka põhivarana kasutusel olnud kauba müüki maksustada käibemaksuga tavakorras kooskõlas KMS § 3 lg-ga 4.

Tehingu ümberkvalifitseerimise õigus maksuhalduri poolt toimib MKS §-des 83-84 sätestatud tingimustel; nende sätete kohaldamine või kohaldamata jätmine sõltub konkreetse tehingu asjaoludest ning maksukontrollis kogutud tõenditest. MTA-l ei ole õigust anda tehingule teistsugust hinnangut, kui tehing ei ole tühine MKS § 83 tähenduses või tehtud maksudest kõrvalehoidumise eesmärgil (MKS § 84).

KMS § 19 lg 1 sätestab maksukohustuslasena registreerimise kohustuse, kui tehingute maksustatav käive ületab 16 000 eurot. Isik registreeritakse maksukohustuslasena maksustamisperioodil, mil vastav käive tekkis (KMS § 11). Seega, kui kinnistu müügilt tekib maksukohustuslasena registreerimise kohustus, siis registreeritakse isik maksukohustuslasena müügitehingu maksustamisperioodil, mitte tehingule järgneval maksustamisperioodil.

KMS § 11 lg 5 sätestab käibemaksu arvestamist üleminekuperioodil.

KMS ei võimalda maksustada esimese tehingu puhul üksnes 16 000 eurot ületatavat osa. Ka siin rakendub maksustatava käibe väärtuse määratlemisel KMS § 12 lg 1 ja maksustatakse kogu saadud raha ka esimese tehingu puhul. Kui 16 000 euro piirmäärani jõutakse läbi mitme tehingu, siis maksustatakse alles viimane tehing. Kui aga tegemist on ühe tehinguga, nagu seda on taotluses kirjeldatud tehing, siis see ongi viimane tehing, millega ületatakse piirmäära.

Viimati uuendatud 12.07.2021